

Bosna i Hercegovina HF 24 Kvalitetno obrazovanje za sve

Pregled postignuća za period juli – novembar 2024.

Kvalitetno obrazovanje za sve nastavlja da podržava kreatore politika u Bosni i Hercegovini u implementaciji *Preporuka za politike sa mapom puta za poboljšanje inkluzivnog obrazovanja* kroz direktne projektne aktivnosti i kroz aktivnosti koje zajednički provode ministarstva obrazovanja uz podršku Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO), Fonda Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Delegacije Evropske unije u BiH (EU u BiH), Misije OSCE-a u BiH (OSCE u BiH) i Vijeće Evrope (VE) .

Kao dio zajedničke inicijative, Akcija podržava koordinaciju i razvoj konačnih Akcionih planova koji će biti predstavljeni Vijeću ministara na usvajanje 2025. godine u skladu sa *Ishodom 1.1 - Pojačana koordinacija svih relevantnih ministarstava i drugih relevantnih aktera u razvoju obrazovne vizije i ciljeva u Bosni i Hercegovini*.

Tokom izvještajnog perioda, poduzete su **intenzivne pripreme za otvaranje Resursnih centara za demokratsku školsku kulturu**. Kao dio procesa, deset nastavnica i nastavnika iz 6 pilot škola prošlo je intenzivnu obuku za trenerice i trenere koja će im omogućiti da pruže vršnjačku obuku i punu mentorsku podršku, kroz kapacitete resursnog centra, drugim nastavnicama i nastavnicima u svojoj zajednici.

Prvi Resursni centar za demokratsku školsku kulturu otvoren je 29. oktobra 2024. godine u Srednjoj strukovnoj školi Fojnica u Kiseljaku. Nakon otvaranja, Centar je pružio obuku za 4 nove škole, imenovane od Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, o kompetencijama za demokratsku kulturu i njihovom uvođenju u nastavne, vannastavne i izvanškolske aktivnosti.

Također je provedena i **evaluacija procesa uvođenja demokratske kulture u škole**, odnosno kompletne obuke i mentorskog procesa kroz koje su prošle pilot škole iz prve faze uspostave resursnih centara.

Evaluacija pokazuje sveobuhvatnu sliku utjecaja procesa na nastavnice i nastavnike, uključujući efikasnost obuke i mentorske podrške. Do sada je kroz obuke prošlo 746 nastavnika i nastavnica.

Evaluacija pokazuje da je akcija “Kvalitetno obrazovanje za sve” efikasno poboljšala obrazovne prakse, angažman učenika i učenica, i uključivanje zajednice. To za rezultat ima povećanje inovativnih nastavnih metoda i njegovanja demokratske i podržavajuće školske kulture.

Primjeri o najznačajnijim promjenama u školama otkrivaju nekoliko sveobuhvatnih tema i značajnih utjecaja na škole koje su učestvovala u procesu transformacije.

- Jedna od najistaknutijih promjena je **transformacija u nastavnim praksama** koje su dovele do usvajanja inovativnih metodologija koje naglašavaju kritičko razmišljanje, kreativnost i aktivno učenje. Nastavnice i nastavnici su izvjestili o pomaku od tradicionalnih metoda prema dinamičnijim pristupima, kao što su interaktivni alati za učenje, dramske aktivnosti i strategije medijacije. Ove promjene ne samo da su povećale angažman učenica i učenika, već su poboljšale dinamiku učionice, čineći učenje relevantnijim i efikasnijim.
- Saradnja i razmjena najboljih praksi među edukatorima i edukatoricama olakšala je profesionalni rast i ojačala važnost kontinuiranog razvoja kako bi ostali usklađeni sa modernim obrazovnim standardima.
- **Razvoj demokratske kulture kod učenica i učenika** je jedan od ključnih ishoda Akcije. Učenice i učenici su pokazali povećanu nezavisnost, samopouzdanje i društvenu odgovornost, kao i sposobnost da se suoče i prevaziđu lične izazove, kao što je maltretiranje, i potaknule veću svijest o sigurnosti na internetu. Oko 660 učenika i učenica su osnaženi da preuzmu uloge edukatora i zagovornika, pokazujući značajan lični rast i razvoj kompetencija za demokratsku kulturu.
- Akcija ima i **značajan utjecaj na školsku kulturu i uključivanje zajednice**. Preko 50 aktivnosti koje promoviraju empatiju, solidarnost i građansku odgovornost su povezale škole i njihove lokalne zajednice te uspješno kreirale inkluzivnije i podržavajuće okruženje. Inicijative za angažman zajednice, kao što su kampanje za podizanje svijesti javnosti, ojačale su veze između škola i lokalnih zajednica, baveći se širim društvenim pitanjima i poboljšavajući kolektivnu podršku učenicima i učenicima.